

Jaarlijks bezoekt het College van Bestuur van SKVOB e.o. de verschillende onderwijslocaties die onder haar bestuur ressorteren. Op 31 mei 2017 waren Christoffel-locatie Heuvelstraat en Christoffel-locatie Rijnesteinstraat aan de beurt. Van dit bezoek doet het bestuur hierbij verslag.

CHRISTOFFEL-locatie HEUVELSTRAAT

De locatie Christoffel-Heuvelstraat stelt zich als opdracht om leerlingen voor te bereiden op het vmbo en mbo. De school behoort formeel niet tot de categorie speciaal onderwijs, maar ontfermt zich wel over een speciale groep leerlingen. Het zijn leerlingen die gebaat zijn bij lessen gegeven door een kleine groep docenten, die soms wat meer tijd nodig hebben om zich de stof eigen te maken en die gedijen in een kleinschalige en overzichtelijke omgeving. Sommige leerlingen zijn sociaal-emotioneel kwetsbaar, andere leerlingen juist maatschappelijk kwetsbaar, vaak met een stevige leerachterstand. Er zitten nogal wat kinderen op school die eerder soms diverse andere scholen bezochten, maar daar om diverse redenen zijn weggegaan.

Niet iedere docent is geschikt om te werken op deze school, zo wordt ons verteld. Als docent moet je meer dan gewone affiniteit hebben met deze doelgroep en je moet van vele markten thuis zijn, omdat je vaak verantwoordelijk bent voor meerdere vakken. De spil in de begeleiding is de mentor, maar eigenlijk begeleidt iedereen leerlingen in de school. Erg bijzonder is het zgn. duaal leren in de derde klas, een systeem dat door de school zelf is bedacht en uitgewerkt. Leerlingen volgen daarbij niet alleen de reguliere lessen op school, maar krijgen ook een beroepsopleiding en bovendien leren zij via stages in een leerbedrijf. Bij deze route werkt de school samen met het ROC met als uiteindelijk doel een diploma van het mbo.

Bianca v.d. Rijt, Angeline Bak en Suzanne Dol geven ons uitleg over de leerlingbegeleiding

Soms bestaat bij de buitenwacht het misverstand dat het officiële leerprogramma anders of zelfs minder is dan op andere scholen. Dat is niet zo. Vakinhoudelijk volgen de leerlingen exact hetzelfde programma als de vmbo-ers bij Christoffel-locatie Rijnesteinstraat of aan de Van Riebeecklaan en ze krijgen ook gewoon proefwerken en cijfers. Dat is ook belangrijk. Niet alleen met het oog op een toekomstig diploma, maar ook omdat de lessen structuur bieden. Structuur, veilige leeromgeving en het voortdurend bouwen aan zelfvertrouwen zijn belangrijke karakteristieken van de aanpak van de school.

Dat dat zo is mocht ik ervaren bij een les wiskunde-rekenen die ik volgde. Heldere instructie, veel terugkoppelmomenten, individuele aandacht en rust en orde in de klas waren daarbij belangrijke kenmerken. Dat ik ondertussen ook zelf nog even weer kon oefenen met de rekenregels was mooi meegenomen.

Een belangrijk document bij de begeleiding is de PSL (Persoonlijke scorelijst) die een A- en een B-variant kent. Beide lijsten bevatten basisvaardigheden die de leerlingen moeten beheersen. De A-variant mogen we beschouwen als het instapmodel. Het gaat hierbij om het op tijd komen, het in orde hebben van de spullen, het maken van huiswerk, aanwezigheid in de lessen, beleefdheid en verwijdering uit de les. De leerling moet deze lijst, die ter controle bovendien steeds getekend moet worden door ouders en mentor, altijd bij zich hebben. Als de leerling heeft laten zien dat zijn A-lijst er keurig uitziet, begint hij met de B-lijst. De competenties waarmee bij deze lijst wordt gewerkt zijn plannen en organiseren, samenwerken, omgaan met verandering en aanpassen, en reflecteren. Bij elk van de basiscompetenties hoort een aantal indicatoren, zodat de leerling precies weet waar hij aan kan werken en kan zien hoe ver hij is gevorderd.

Deze aanpak werkt positief op het zelfvertrouwen van de leerlingen. Toen we met een aantal collega's in de personeelskamer zaten na te praten, kwam er een leerlinge binnen. Ze vroeg of ze haar PSL door de mentor mocht laten aftekenen. Dat mocht. Terwijl de mentrix een handtekening zette, vroeg ik aan de leerlinge wat ze vond van Christoffel-Heuvelstraat. Met een brede glimlach zei ze: *Meneer, ik ben weer van school gaan houden!*

CHRISTOFFEL-locatie RIJNESTEINSTRAAAT

Op de tweede locatie van Christoffel, aan de Rijnesteinstraat, spraken we eerst uitgebreid met een groep leerlingbegeleiders, die vertelden dat de basishouding van de school de relatie tussen medewerkers en leerlingen is. Een van de docenten verwoordde het als volgt: *Als je alleen in je vak zit, hoor je niet op Christoffel en red je het hier ook niet.*

Christoffel heeft leerlingen die gebaat zijn bij extra aandacht; iedere leerling heeft een LWOO-indicatie of een zogenaamd arrangement van het Samenwerkingsverband. Daarom heeft ook deze locatie gekozen om de lessen aan iedere groep leerlingen te laten geven door een relatief kleine groep docenten, met een stevige rol voor de mentor als eerste aanspreekpunt en professionele deskundigen in de tweede lijn. De uitstekende resultaten die de school behaalt, vormen het bewijs dat deze aanpak werkt. Het probleem is echter dat de onderwijsinspectie, die onder andere de naleving van de wet moet controleren, eist dat iedere docent bevoegd is voor ieder vak dat hij geeft. Natuurlijk erkennen de docenten het belang van bevoegde docenten, maar bekwaamheid en affiniteit met de doelgroep vonden zij minstens even belangrijk en zo mogelijk nog belangrijker. Ook constateerden de docenten dat de leerlingenpopulatie onder invloed van Passend Onderwijs langzamerhand verandert: er melden zich steeds meer leerlingen uit het Speciaal Basisonderwijs aan de schoolpoorten.

Omdat de school de eigen grenzen kent, is er een uitgebreide toelatingsprocedure. Maar als de leerling eenmaal is geplaatst, zet de school werkelijk alles in om de schoolloopbaan van de leerling tot een succes te maken.

We spraken ook met de aanwezige directieleden van de school, Jan van Emden en Agnes Martens. Ze vertelden ons dat de nadruk die de school legt op de relatie niet alleen geldt voor de relatie docent-leerling, maar ook voor de relatie tussen de medewerkers. De school heeft een duidelijke aanspreekcultuur en de medewerkers spreken ook een gemeenschappelijke taal. De leidraad hierbij vormt de zgn. *pedagogische dansvloer*.

Op de pedagogische dansvloer proberen mensen samen aan een zgn. groene school te bouwen. In zo'n school werken alle mensen samen, is luisteren belangrijk, mogen fouten worden gemaakt en

leert men van conflicten. Belangrijk hierbij is het herstelrecht, waarbij niet het afstraffen centraal staat, maar het herstellen van aangerichte schade en de verstoorde relatie. De uitleg die we kregen deed mij nog het meest denken aan de Waarheidscommissie onder leiding van aartsbisschop Desmond Tutu in Zuid-Afrika. Deze na de val van het Apartheidsregime opgerichte commissie was niet bedoeld om schuldigen op te sporen en te straffen, maar om de relatie tussen daders en slachtoffers te herstellen.

Met de directie spraken we ook nog over de bouwplannen en de verhuizing van de beide locaties van de school naar het te verbouwen schoolcomplex aan De Nieuwe Inslag. Er is al een architect aangezocht en de school werkt nu aan een plan van eisen, waarbij Jan van Emden opmerkte, dat hij hoopte dat er nog middelen gevonden konden worden voor eigen gymnastiekfaciliteiten. De directie zei dat het spannend was om te zoeken naar de juiste vertaling van de visie van de scholen naar de te verbouwen ruimtes. Spannend vond zij ook het vinden van een stabiel evenwicht tussen enerzijds het behoud van de eigenheid van de beide locaties en anderzijds de noodzaak en de wil om te komen tot één gezamenlijk onderwijsconcept voor de toekomst van de doelgroep van Christoffel.

Gerard Olthof, voorzitter College van Bestuur